

ฐานที่ 4 :
ทิศทางการขับเคลื่อนงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย
“ด้านสุขภาพช่องปาก”ในเขตสุขภาพ

ทพญ.นพวรรณ โพชนุกูล

ประเด็นแลกเปลี่ยน

1. การขับเคลื่อน 4D ในเขตสุขภาพที่ 1-12 และ สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง ประเด็น สุขภาพช่องปาก (D:Dental)
2. ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนงาน
3. แผนการขับเคลื่อนปี พ.ศ. 2566

ปัญหาและอุปสรรค

ในการขับเคลื่อนงานนโยบาย 4D ภายใต้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ.2565

ปัญหาอุปสรรค

ระดับนโยบาย

ขาดการขับเคลื่อนนโยบาย 4D ที่ชัดเจน

ระดับพื้นที่

1. ภาศึเครือข่ายในพื้นที่ไม่เข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย 4D เช่น คิดว่า 4D กับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ เป็นคนละส่วนกัน ต้องการเกณฑ์การประเมิน 4D
2. การขับเคลื่อนงานร่วมกับเครือข่าย สถานศึกษา/ผู้ประกอบการ
3. สถานการณ์โควิด ทำให้ไม่สามารถขับเคลื่อนได้ขาดความต่อเนื่อง
4. บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนงาน

สิ่งต้องการสนับสนุน

สิ่งต้องการสนับสนุน

1. การพัฒนาหลักสูตร 4D ที่เข้าถึงง่าย เข้าใจง่าย กับผู้ปฏิบัติ
2. พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ เช่น จัดทำหลักสูตร E-learning 4D

แผนการขับเคลื่อนนโยบาย 4D ปี พ.ศ.2566

ส่วนกลาง

- 1.มีประชุมชี้แจงเขต
- 2.แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัย เครื่องมือยกระดับ
- 3.ทำสื่อด้านพัฒนาการและการเล่น
- 4.อบรมแกนนำรร.พ่อแม่4Dออนไลน์
- 5.สรุปบทเรียนการดำเนินงาน

ศูนย์เขต

- 1.เลือกพื้นที่
- 2.ยกระดับ
- 3.กิจกรรม รร.พ่อแม่

กรอบแนวทางการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย “ด้านสุขภาพช่องปาก”

การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน

- เครื่องช่วยชุมชน*จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก

เช่น มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจการดูแลสุขภาพช่องปาก การสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (สพด.)

การจัดระเบียบร้านค้ารอบสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

- พ่อแม่/ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและเฝ้าระวังการดูแลสุขภาพช่องปาก

- การตรวจฟันและนำเด็กเข้ารับบริการตามนัด

หมายเหตุ : *เครื่องช่วยชุมชน หมายถึง หน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่มีบทบาทในการดูแลประชาชนให้ได้รับสวัสดิการการดูแลสุขภาพอย่างทั่วถึงและเป็นรูปธรรม

หน่วยบริการสาธารณสุข

- การจัดการบริการตามสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน
- การตรวจ การประเมินความเสี่ยง และการจัดการบริการตามความจำเป็น
- สนับสนุนการดำเนินงานเชิงรุก ได้แก่ สร้างเครือข่ายบุคลากรทางการแพทย์ และกลุ่มครูผู้ดูแลเด็กในการเฝ้าระวังสุขภาพช่องปาก

การมีส่วนร่วม
ของครอบครัว
และชุมชน

การพัฒนาคุณภาพ
การดูแลสุขภาพ
ช่องปากในสถาน
พัฒนาเด็กปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพงานของ
หน่วยบริการสาธารณสุข

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

- การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก จัดอุปกรณ์การดูแลสุขภาพช่องปาก และสร้างเครือข่ายการดูแลเด็ก ร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยบริการสาธารณสุข
- ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น จัดกิจกรรมเฝ้าระวังและดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย ได้แก่ แปรงฟัน /ตรวจฟัน /รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (ป.ต.ท.)
- คิดตามคุณภาพเด็ก เด็กมีสุขภาพช่องปากที่ดี ไม่มีฟันผุ

แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
 ในช่องปากในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2566-2570

<p>การพัฒนา ผลักดัน นโยบายส่งเสริม สุขภาพช่องปาก เด็กปฐมวัยและกำกับ ติดตามประเมินผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ขับเคลื่อน สพด.ด้านสุขภาพช่องปาก (ครอบคลุมทั่วประเทศ) -ผลักดันนโยบายระบบบริการทันตกรรมทางไกล เด็กปฐมวัยใน สพด. -ติดตาม สพด. ด้านสุขภาพช่องปาก
<p>พัฒนาระบบส่งเสริม ป้องกัน และการบริการสุขภาพ ช่องปากเด็กปฐมวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> -พัฒนาระบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเกิดโรคในช่องปาก ในเด็กปฐมวัย และมีการส่งต่อรักษาที่เหมาะสม โดยการพัฒนาาระบบทันตกรรมทางไกล (Teledentistry) เด็กปฐมวัยใน สพด. และระบบ Smart surveillance ด้านสุขภาพช่องปาก (ทั่วประเทศ)
<p>การเสริมสร้างควม รอบรู้ด้านสุขภาพ ช่องปากหญิงตั้งครรภ์ และเด็กปฐมวัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> -พัฒนา E-learning ด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก สำหรับ ครู สพด. -สร้างเครือข่าย/ขับเคลื่อนเครือข่ายตำบลต้นแบบลูกรักฟันดี -พัฒนาหลักสูตร รร.พ่อแม่ด้านสุขภาพช่องปาก /การนำไปใช้

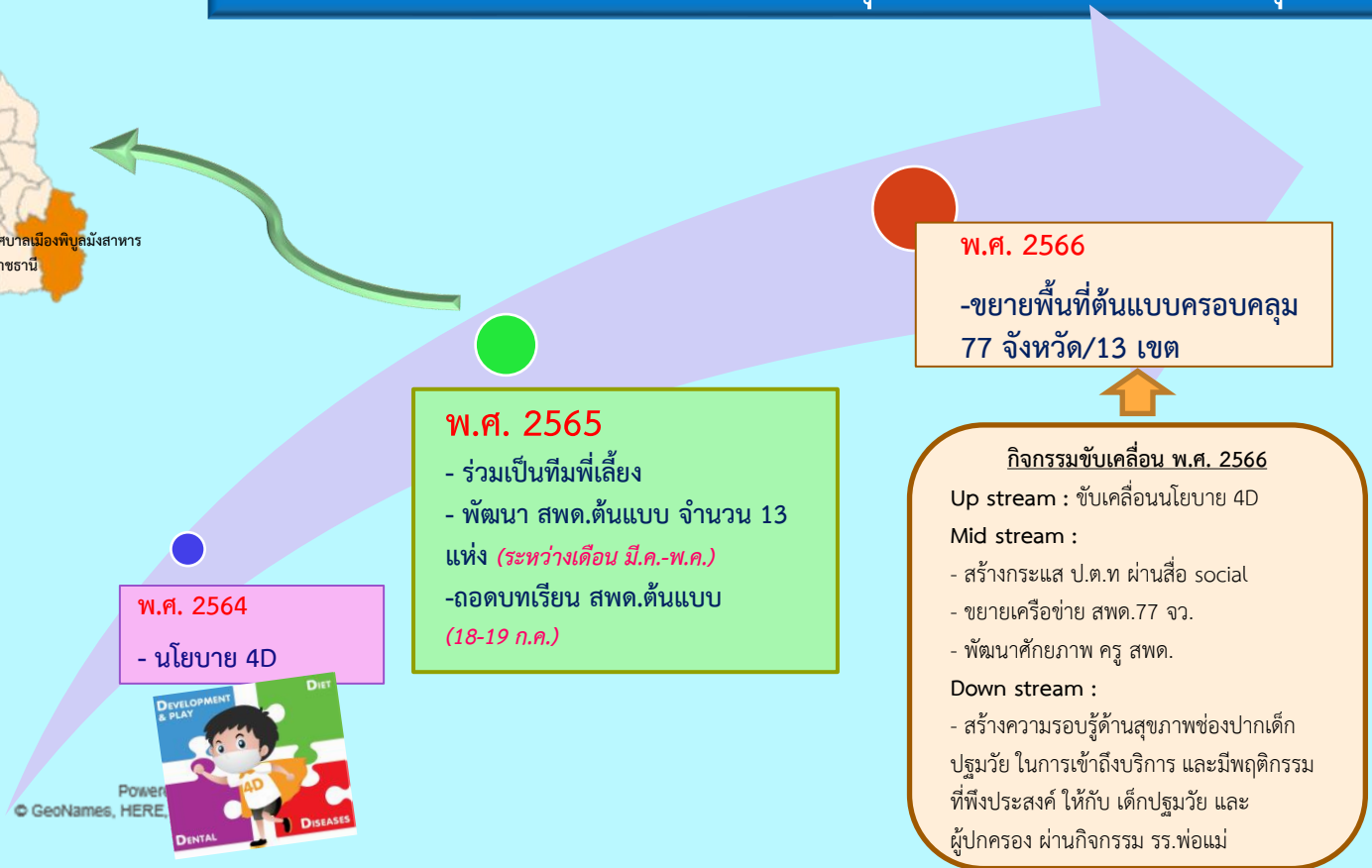
Small success : สพด. ทุกสังกัดมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
 -ร้อยละ 80 ของ สพด.ทุกสังกัด มีการจัดกิจกรรมแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน ให้กับเด็ก (เพิ่มปีละ 2% : 80/82/84/86/88)
 -ร้อยละ 50 ของ สพด. นำเด็กเข้ารับบริการตรวจสุขภาพช่องปากและเคลือบฟลูออไรด์ โดยทันตบุคลากร (เพิ่มปีละ 2% : 50/52/54/56/60)

สพด.ที่เข้าร่วมพัฒนาระดับ ด้านสุขภาพช่องปาก ปี 2565

ฐานที่ 4 : ทิศทางการขับเคลื่อนงานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย “ด้านสุขภาพช่องปาก” ในเขตสุขภาพ

พ.ศ. 2564
- นโยบาย 4D

พ.ศ. 2565
- ร่วมเป็นทีมพี่เลี้ยง
- พัฒนา สพด.ต้นแบบ จำนวน 13 แห่ง (ระหว่างเดือน มี.ค.-พ.ค.)
- ถอดบทเรียน สพด.ต้นแบบ (18-19 ก.ค.)

พ.ศ. 2566
- ขยายพื้นที่ต้นแบบครอบคลุม 77 จังหวัด/13 เขต

กิจกรรมขับเคลื่อน พ.ศ. 2566
Up stream : ขับเคลื่อนนโยบาย 4D
Mid stream :
- สร้างกระแส ป.ต.ท ผ่านสื่อ social
- ขยายเครือข่าย สพด.77 จว.
- พัฒนาศักยภาพ ครู สพด.
Down stream :
- สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย ในการเข้าถึงบริการ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ให้กับ เด็กปฐมวัย และผู้ปกครอง ผ่านกิจกรรม รร.พ่อแม่